

ENERGIE IN RIVIERENLAND

DUURZAAM WONEN: VAN ENERGIE BESPAREN TOT LOKAAL OPGEWEEKTE STROOM GEBRUIKEN

**Gebruik die
subsidie!**

Pagina 5

**Windmolens en
zonnepanelen**

Pagina 11

**Win een
mooie prijs**

Pagina 19

Je woning verduurzamen? **Laat je goed adviseren!**

Gebrek aan kennis is voor meer dan de helft van de mensen een reden om terughoudend te zijn met het verduurzamen van hun woning of bedrijfspand. Dat kan leiden tot het nemen van verkeerde beslissingen. Zonde, vindt Robert Duin, eigenaar van Duin Energie Advies. Daarom is er bij zijn installatiebedrijf veel aandacht voor advies en begeleiding.

Advies op maat

Met bijna 15 jaar ervaring met warmtepomptechnieken en een gecertificeerde status, is Duin Energie Advies een specialist in het installeren van energiebesparende apparaten. Installaties

worden grondig getest en cliënten krijgen helder advies die bij hun woonsituatie past. Volgens Robert een van de meest belangrijke factoren bij het opstellen van een offerte. "Wat gaat het kosten? Wat ga ik besparen? Hoeveel overlast geven de werkzaamheden? Allemaal terechte vragen", zegt Robert. "De antwoorden zijn compleet afhankelijk van iemands wensen en woonomstandigheden. Er is geen universele aanpak, hoewel men dat soms wel denkt."

Isoleren

Overigens is het installeren van een warmtepomp slechts een voorbeeld van de vele energiebesparende maatregelen

die er zijn. Robert benadrukt dat niet alles in één keer hoeft: "Besparen doe je al door aanpassingen in je gedrag zoals korter douchen. Wil je relatief snel en makkelijk energie besparen? Neem dan de isolatiewaarde van je huis onder de loep. Dat kan al een groot verschil maken."

Terugverdientijd

Robert krijgt vaak vragen over de terugverdientijd van energiebesparende maatregelen. Daarover is hij heel duidelijk: "Het verduurzamen van je huis kan een grote investering zijn, maar je krijgt er ook veel voor terug: je woningwaarde stijgt, je ervaart meer comfort en je huis is helemaal geoptimaliseerd voor de toekomst. Dat moet ook wat waard zijn."

"Door de onderbouwde argumenten van Duin Energieadvies durfden we het aan"

Het echtpaar De Ruiters uit West Betuwe liet vorig jaar door Duin Energie Advies een warmtepomp op bodemwarmte voor verwarming en douchewater installeren. Dhr. De Ruiters vertelt over dit project:

"Eind 2022 kwamen mijn echtgenote en ik op het punt over huisvesting in de toekomst. Gaan we onze bestaande woning energiezuiniger maken of gaan we naar een andere woning. Na veel wikken en wegen kozen we voor het laatste, maar dan moesten we wel verduurzamen. Wij spraken met meerdere installateurs; alleen bij Robert hadden we een goed gevoel. Hij sprak met verstand van zaken, was transparant, kortom een meedenker. Omdat wij geen vloerverwarming hadden,

werd het al met al toch een heel project. Als je aan zoiets begint moet je vertrouwen in de installateur hebben. Met Robert durfden wij het aan. Nu genieten wij van koelte in de zomer, warmte in de winter en een energierekening van enkele tientjes per maand."

Verduurzaam Tips van Duin Energie Advies:

1. Begin met isolatie
2. Check de installateur
3. Focus op het afgiftesysteem
4. Vraag om berekeningen
5. Kijk naar garantievoorwaarden
6. Houd rekening met de toekomst

Een toekomst bestendig huis?

Duin Energie Advies biedt u de totaaloplossing. Warmtepomp, zonnepanelen, laadpalen en slimme Nederlandse accusystemen: wij verzorgen en beheren alle energiestromen in de woning of het bedrijfspand. Voor een lagere energierekening én een efficiënter verbruik van uw eigen opgewekte stroom. Kijk voor meer informatie op www.duinenergieadvies.nl of stuur een e-mail naar robert@duinenergieadvies.nl.

DE 'COOLSTE KOELTEPLEKKEN' VAN DE TOEKOMST

Jongeren hebben als volgende generatie het grootste belang bij een duurzame planeet. Al hebben ze hier nu nog relatief weinig invloed op. Het GeoFort leidt junior-klimaatburgemeesters, van basis en voortgezet onderwijs, op om daar verandering in te brengen. Al spelend leer je tenslotte het meeste. Hoe meer kinderen zich aansluiten, hoe mooier het is!

Inmiddels zijn al meer dan 40 jongeren aan de slag als junior-klimaatburgemeester. Ze ondernemen activiteiten met elkaar in de 'Toekomstclub'. Zo gingen ze met de dijkgraaf van het Waterschap Rivierenland op stap om de dijkversterking bij de Waal te bewonderen en leerden ze meer

over windmolens van de energiecoöperatie Betuwewind. Ook overnachtte de club met elkaar op het fort op de langste dag van het jaar.

GEMEENTEN INSPIREREN

Jens was erg enthousiast toen hij met Minecraft aan de slag mocht. Met andere junior-klimaatburgemeesters ontwierp hij de 'coolste koelteplekken'. Ze namen hun ontwerpen mee naar de KlimaatExpo. Het doel was om gemeenten te inspireren met hun plannen. Jens won er de eerste prijs: "Het was echt gaaf om mijn Minecraft-ontwerp te maken en te laten zien. Ik hoop dat mijn Minecraft-wereld een verschil kan maken in de echte wereld!"

De jury, met wethouder Joke van Vrouwerff van de gemeente West Betuwe, was onder de indruk: "Ik was verrast hoe snel de jongeren een 3D ontwerp maakten in Minecraft. Ze waren zo snel en vaardig. Daarnaast waren de ontwerpen ook inhoudelijk creatief. Ze hadden goed nagedacht over mogelijkheden om te verkoelen via schaduw, vijvers en veel groen. Daarnaast wilden ze graag dat er koelteplekken zouden komen waar je ook lekker kunt klimmen en spelen. Kinderen kijken op hun eigen manier naar hun omgeving. Het is niet alleen goed, maar ook bijzonder leuk om ze te betrekken bij een toekomstbestendige inrichting. Zij hebben immers de toekomst."

ZELF AAN DE SLAG IN EIGEN OMGEVING

Willemijn Simon van Leeuwen, 'senior klimaatburgemeester', organiseert de activiteiten voor de jongeren en is directeur van GeoFort. Willemijn merkt hoe inspirerend het is om te zien hoe jongeren hun creativiteit en betrokkenheid tonen. "Veel jongeren zijn somber over de toekomst. Wij willen ze laten ervaren dat ze zelf aan de slag kunnen in hun eigen omgeving. Dat ook jongeren hun stem kunnen laten horen en voor veranderingen kunnen zorgen. Door hun ideeën te presenteren, zoals tijdens de KlimaatExpo, hopen we te zorgen voor lokale actie: dat gemeenten en deze jonge leiders gaan samenwerken."

Vertel ons wat je vindt van deze krant via:
www.resrivierenland.nl/antwoord

Woon jij in de buurt van het GeoFort, ben je tussen de 8 en 18 jaar oud en wil je ook junior-klimaatburgemeester worden? Meld je dan direct aan voor de Toekomstclub! Aanmelden:
www.geofort.nl/klimaatburgemeesters

COLOFON

UITGAVE VAN:

De Regionale Energiestrategie (RES)
RES FruitDelta Rivierenland
www.resrivierenland.nl

CONCEPT EN REALISATIE

ETT Media

I: www.ettmedia.nl
T: 050 313 76 00

OPLAGE

107.000 exemplaren
In de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

TEKST- EN BEELDREDACTIE

De Regionale Energiestrategie
RES FruitDelta Rivierenland

VORMGEVING

VDS Crossmedia B.V.

DRUK

Mediahuis Noord, Leeuwarden

Oktober 2024

Overname van artikelen is alleen toegestaan mits RES FruitDelta Rivierenland hier toestemming voor heeft gegeven. RES FruitDelta Rivierenland is niet aansprakelijk voor fouten en/of omissies in deze krant.

Grip op energie

Energie besparen, investeren, verdienen

Maak je bedrijf toekomstbestendig

DOE-Rivierenland, het Duurzaam Ondernemers Energieteam, is een onafhankelijk steunpunt en netwerk van en voor ondernemers die aan de slag willen met de energietransitie in de regio Rivierenland. DOE is een initiatief van VNO-NCW Midden, de provincie Gelderland en de 8 regiogemeentes.

We ondersteunen je bij

- Al je vragen over verduurzamen verwarming, koeling, transport, productie, laadpalen
- Zelf duurzame energie opwekken, energiemanagement, opslag
- Het vinden van de juiste partij voor advies en uitvoering
- Energieadvies op maat, besparen op energiekosten
- Slim gebruik van subsidies
- Zelf aan de slag met DOE-het-zelf-pakket (met o.a. energiemonitoring)
- Maatwerkadvies op gebied van netcongestie

DOE-Rivierenland maakt deel uit van Stichting S-TEC, Huis vol energie.

Voor meer informatie zie: www.doe-rivierenland.nl
of bel 0344-20 30 20 (Alexander van Setten)
info@doe-rivierenland.nl

ENERGIEVITAAL HELPT ALS JE DE ENERGIEREKENING NIET OF NAUWELIJKS KUNT BETALEN

Anja Visser uit Tiel: "Ik ben zo blij met de hulp van EnergieVitaal. Het scheelt mij gewoon iedere maand geld. Geld dat ik hard nodig heb voor andere dingen."

Voor mensen die hun energierekening niet of moeilijk kunnen betalen, heeft het energieloket een speciaal programma: EnergieVitaal. De energiecoaches van EnergieVitaal geven

handige tips om de energierekening te verlagen. Dat is vaak makkelijker dan je denkt. En als je wilt, brengen de klussers van EnergieVitaal kleine energiebesparende maatregelen voor je aan. Denk bijvoorbeeld aan radiatorfolie, ledlampen, tochtstrips of een energiebesparende douchekop. De gemeente betaalt dit, dus het kost helemaal niets.

VRAAG GRATIS EEN BEZOEK VAN DE ENERGIECOACH AAN

EnergieVitaal heeft al veel mensen geholpen met handige informatie en het aanbrengen van kleine maatregelen. Heb jij ook moeite om je energierekening te betalen? Vraag dan gratis een energiecoach aan bij EnergieVitaal. Meld je aan door te bellen naar 0345-202 707.

EnergieVitaal is voor inwoners uit de gemeente Buren, Neder-Betuwe, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. EnergieVitaal werkt samen met gemeenten, woningcorporaties en sociale- en welzijnsorganisaties.

VERDUURZAMEN VAN MIJN EIGEN WONING: 'HELP, WAAR MOET IK BEGINNEN?'

Jouw persoonlijke Woningdossier biedt inzicht en een stappenplan bij het verduurzamen van je woning.

Jeroen uit Lienden (45): "Ik ben nog niet gestart met het verduurzamen van mijn huis, want ik vind het erg ingewikkeld."

Energieloket: "We zien dat meer mensen het lastig vinden om zich een beeld te vormen van wat er allemaal moet gebeuren. Ze vragen zich af wat de beste duurzaamheidsmaatregelen zijn voor hun woning en waar ze mee moeten beginnen. Dat begrijpen we. Daarom hebben we voor woningeigenaren een handig hulpmiddel gemaakt: het digitale Woningdossier."

Jeroen: "Het digitale Woningdossier? Daar heb ik nog nooit van gehoord."

Energieloket: "Het Woningdossier is inderdaad nieuw. Het helpt jou om stapsgewijs je woning te verduurzamen. In het Woningdossier stellen we je allereerst een aantal algemene vragen over jouw woning, zoals adres, bouwjaar, type woning. Daarna stellen we specifieke vragen, zoals 'Heb je al iets aan verduurzaming van je woning gedaan?' of 'Wat is je huidige energieverbruik?'. Het Woningdossier maakt dan een analyse van jouw woning."

Jeroen: "Maar hoe helpt het Woningdossier dan bij de verduurzaming?"

Energieloket: "Je krijgt zo een goed beeld van de mogelijkheden die er zijn om jouw woning te verduurzamen. Je kunt zien welke maatregelen passend zijn voor jouw woning, wat ze kosten en wat het oplevert. Je krijgt een goede indicatie van wat de maatregelen precies doen, zoals; bespaar je als je vloerverwarming neemt?

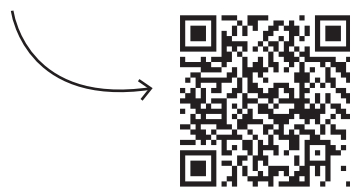
En wat betekent het als je dat weglaat? Het Woningdossier helpt je om keuzes te maken, waardoor je veel gerichtere vragen kunt stellen aan de leveranciers of adviseurs. Bovendien wordt het je gemakkelijk gemaakt om offertes aan te vragen via de WoonWijzerWinkel in Tiel. Zij bespreken dan met jou je aanvraag. Daarna zoeken ze daarbij de best passende leveranciers. Maar je kunt het dossier ook bespreken met andere leveranciers!"

HET WONINGDOSSIER VAN ENERGILOKET RIVIERENLAND

Vul het woningdossier in op www.energieloketrivierenland.nl/woningdossier.

Door het invullen van het Woningdossier krijg je:

1. Een handig overzicht van de mogelijkheden voor het verduurzamen van jouw woning.
2. Een overzicht van de besparing op je energierekening van elke duurzame maatregel.
3. Inzicht in mogelijke relevante subsidies.
4. Informatie over de mogelijkheden hoe je een eventueel restbedrag tegen gunstige voorwaarden kunt lenen.

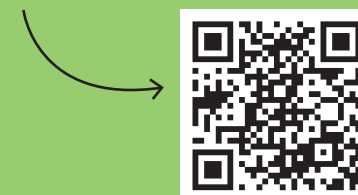

SUBSIDIE VOOR HET VERDUURZAMEN VAN JE WONING

Wil jij je woning energiezuiniger maken of zelfs aardgasvrij wonen? Dan zijn er twee subsidies waar je misschien gebruik van kunt maken.

ISDE-SUBSIDIE

Met de landelijke ISDE-subsidie kun je geld krijgen voor maatregelen zoals isolatie, een warmtepomp of een zonneboiler. Voer je twee maatregelen uit, dan krijg je een hogere subsidie dan bij één maatregel. Voorwaarden en meer informatie vind je op www.energieloketrivierenland.nl/isde.

NIP-SUBSIDIE

Heb je een energielabel D, E, F of G? Dan kom je in aanmerking voor de nieuwe NIP-subsidie voor isolatie. Heb je label C of geen geregistreerd label? Dan kun je meedoen als je twee slecht geïsoleerde bouwdelen kunt aantonen.

Uniek! Deze subsidie is ook beschikbaar voor doet-het-zelvers. De NIP-subsidie geldt voor de gemeenten Tiel, Maasdriel, West Betuwe, Buren, West Maas en Waal en Neder-Betuwe (met een extra subsidie voor Neder-Betuwe).

Reserveer deze subsidie alvast, ook als je later pas begint. Voorwaarden en meer informatie vind je op www.energieloketrivierenland.nl/nip.

Ik wil mijn woning
verduurzamen...

Maar hoe kom ik er achter welke maatregelen mij het meest opleveren?

Met je persoonlijk Woningdossier
wordt het duidelijk!

Met je Woningdossier krijg je direct een persoonlijk advies voor de beste maatregelen om jouw woning te verduurzamen. Zo krijg je snel inzicht in:

- wat die maatregelen je kosten en wat ze besparen
- voor welke subsidies jij in aanmerking komt
- en het helpt je ook nog eens bij het aanvragen van offertes.

Let op: er is in jouw gemeente
een extra subsidie
voor isolatie beschikbaar.

Een eigen Woningdossier bespaart je veel tijd en zoekwerk en is gratis.

Ga naar [EnergieloketRivierenland.nl/Woningdossier](https://energieloketrivierenland.nl/Woningdossier)
en maak je eigen dossier aan.

Energieloket Rivierenland is niet commercieel en een initiatief van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

AARDGASVRIJ WONEN; HOE, WAT EN WAAROM?

Nederland gaat stoppen met aardgas voor de verwarming van gebouwen, water uit de kraan en om mee te koken. Dat is beter voor het klimaat en onze leefomgeving.

97% van de gebouwen in de ruim 80 kernen van Rivierenland worden nu verwarmd met aardgas. Het omschakelen naar een duurzaam alternatief wordt warmtetransitie genoemd. Het verduurzamen van onze gebouwen en minder verbruiken van energie horen daar ook bij.

WANNEER GAAT DIT GEBEUREN?

Alle gebouwen moeten uiterlijk 2050 aardgasvrij zijn. Dat klinkt ver weg. Maar er moet nog veel gebeuren voordat het zover is. De eerste buurten moeten in 2030 aardgasvrij zijn.

Dat is al over 6 jaar!

WIE GAAT DIT REGELEN?

De gemeente heeft de taak gekregen om de overgang naar aardgasvrij wonen in goede banen te leiden. De bedoeling is een betaalbare, betrouwbare, schone en veilige energievoorziening voor iedereen te maken. Gemeenten onderzoeken nu welke technieken en bruikbare warmtebronnen aanwezig zijn. Warmte kan bijvoorbeeld uit water, de bodem of de zon worden gehaald. Ook wordt onderzocht in welke volgorde wijken en kernen het beste aardgasvrij kunnen worden.

OOK JIJ BENT NODIG!

Gemeenten kunnen het niet alleen. Iedereen is nodig om van de warmtetransitie een succes te maken. Als inwoner help je door

je energieverbruik omlaag te brengen, je huis te isoleren en in bewonersinitiatieven mee te werken aan gezamenlijke oplossingen. Gemeenten helpen daarbij met subsidies, acties en advies.

COLLECTIEVE BRONNEN BOVEN INDIVIDUELE WARMTEPOMP

Een warmtepomp gebruikt veel elektriciteit. Teveel individuele warmtepompen, kunnen een collectieve oplossing financieel onrendabel maken. Daarom willen gemeenten beginnen met grote gezamenlijke oplossingen. Dit helpt ook om onnodige belasting van het elektriciteitsnet te voorkomen. Deze puzzel wordt nu gemaakt.

WANNEER KOMT ER DUIDELIJKHEID?

Uiterlijk eind 2026 is bij alle gemeenten duidelijk welke buurten en kernen de komende 10 jaar aardgasvrij worden. Dan is ook duidelijk wat de meest voor de hand liggende techniek per buurt is om dat te bereiken.

WAT KAN JIJ ONDERTUSSEN ZELF DOEN?

- Informeer je. Op de website van jouw gemeente vind je meer informatie.
- Begin met het isoleren van je huis. Het Energieloket is er om jou te helpen. Met kleine besparingsmiddelen, subsidies of een complete omschakeling naar aardgasvrij.
- Doe mee aan gesprekken die de gemeente of een inwonersinitiatief bij jou in de buurt organiseert.

Om inzicht te krijgen in welke warmtebronnen in welke kernen gebruikt kunnen worden, is gebruik gemaakt van serious gaming.

MET DE WARMTE UIT HET RIOOL GAAN WIJ ZELF ONZE WIJK VERWARMEN EN MET ELKAAR HET TARIEF BEPALEN

Wat zou het mooi zijn: de bewoners van de Culemborgse wijk Westerkwartier die zelf eigenaar zijn van hun energie. We spreken bewoners Bas de Jong en Camiel Heunks.

Initiatiefnemer Bas: "Als dit lukt zijn we over enkele jaren met de hele buurt eigenaar van ons eigen energiesysteem. We willen onze huizen verwarmen met behulp van warmte uit het riool. We zijn dan niet meer afhankelijk van grote partijen en kunnen dan samen met de buurt ons eigen energietarief en regels bepalen."

Inmiddels is het plan financieel en technisch haalbaar geacht en is er binnen de wijk voldoende steun. Voor de expertise schakelen de bewoners experts in.

WAAROM SLUITEN BEWONERS ZICH AAN BIJ EEN ENERGIE-INITIATIEF?

Camiel, bewoner en bestuurslid van de opgerichte coöperatie 'Warm Westerkwartier': "Ik heb me aangesloten bij het initiatief, omdat het project alleen kan slagen als we het samen dragen. Daarnaast klinkt het heel onlogisch als alle bewoners zelf aan de slag gaan met hun woning, terwijl de warmte uit het riool de Lek in stroomt."

WAAROM LAAT JE DIT NIET REGELEN DOOR DE GEMEENTE?

Bas: "In mijn werk als procesmanager binnen de energietransitie viel me vooral op dat de initiatieven een grotere kans van slagen hebben als het idee vanuit de bewoners ontstaat. In onze wijk, waar veel oude woningen staan, is het warmtenet de beste optie, dus dan zet ik me daar graag voor in."

WAAR BEGIN JE ALS JE EEN ENERGIE-INITIATIEF WILT STARTEN?

Bas: "Het begint bij de Transitievisie Warmte, een document van de gemeente die je op de website kunt vinden. Hierin staat in welke wijken er kansen zijn voor een collectief warmtenet. Stap twee is budget krijgen voor een verkennend onderzoek. Dit kun je vragen aan de gemeente of in

ons geval het Duurzaamheidsfonds van Betuwewind."

Camiel: "Met een collectief warmtenet kun je niet alleen een duurzame maar ook een sociale impact maken, omdat het voor iedereen gelijke kansen biedt."

ENERGIEK SAMENWERKEN AAN EEN DUURZAAM RIVIERENLAND

We gaan minder energie verbruiken en de energie die we wel nodig hebben, wekken we lokaal en duurzaam op. Doel is om een duurzame regio te worden en klimaatverandering door CO₂-uitstoot tegen te gaan. De Regionale Energie Strategie (RES) helpt om samen doelen te formuleren én uit te voeren.

DE REGIONALE ENERGIE STRATEGIE (RES) IS EEN DOCUMENT ÉN EEN SAMENWERKING

Het document beschrijft hoe Rivierenland overstapt op duurzame energie. In het document is de gezamenlijke ambitie voor het opwekken van duurzame elektriciteit geformuleerd: 1,2 TWh duurzame elektriciteit in 2030, opgewekt met wind en zon. Ook is onderzocht en vastgesteld welke gebieden in de regio daarvoor kansrijk zijn. Daarnaast beschrijft het document welke regionale kansen we zien voor het anders verwarmen van onze woningen.

De RES 1.0 is tot stand gekomen dankzij een nauwe samenwerking tussen de acht regiogemeenten, provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland, Liander, Samenwerkende Woningcorporaties Rivierenland, Greenport Gelderland, Gebiedscoöperatie Rivierenland en VNO-NCW Midden en met behulp van de inbreng van 600 personen en (maatschappelijke) organisaties.

Het plan is in 2021 vastgesteld. Sindsdien zijn we met elkaar aan de slag om het plan uit te voeren en daadwerkelijk duurzame opgewekte stroom in onze regio te realiseren. Alle deelnemende partijen hebben een inspanningsverplichting om de gemaakte afspraken na te komen. In 2023 is een voortgangsrapportage opgesteld. Deze kun je lezen op www.resrivierenland.nl.

DE RES IS EEN VERHAAL VAN KANSEN

De Regionale Energie Strategie (RES) is uit noodzaak ont-

staan, omdat fossiele brandstoffen opraken, het klimaat verandert en de aarde opwarmt. Via de Regionale Energie Strategie werken we samen aan de toekomst. Er ontstaan nieuwe kansen en samenwerkingsverbanden in de maatschappij. Het biedt nieuwe economische mogelijkheden, banen en verdienmodellen. Inwoners kunnen concreet deelnemen en meeprofiteren van het lokaal opwekken van schone en duurzame energie. En duurzame energie is goed voor het milieu en daarmee uiteindelijk ook voor onze leefomgeving.

PARTICIPATIE VAN INWONERS EN BEDRIJVEN IS BELANGRIJK

Het verminderen van ons energieverbruik en het omschakelen naar een systeem van duurzame, lokaal, opgewekte energie raakt iedereen in huishouden, levensstijl en leefomgeving. Daarom is het belangrijk dat iedereen kan meedelen, meepraten én kan meekomen in deze grote verandering.

Stap voor stap schakelen we om naar duurzame energie. We beginnen met technieken die we kennen en experimenteren met nieuwe opties. We zoeken gezamenlijk naar oplossingen die passen bij onze regio. Dat doen we door te experimenteren, samen te leren en ervaringen te delen.

ONZE GEKOZEN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS BESLUITEN OVER DE RES

Participatie van inwoners en samenwerking met partners vormen een belangrijke pijler onder de RES. Gemeenten en provincie zijn bevoegd om te besluiten over locatiekeuzes voor wind, zon en energie-infra.

OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN ALLE ONTWIKKELINGEN?

Abonneer je dan op de RES-nieuwsbrief via www.resrivierenland.nl/nieuwsbrief. Je ontvangt dan nieuws over onze regio 10x per jaar automatisch per e-mail.

MEEDOEN KAN OP VERSCHILLENDE MANIEREN

ZELF DOEN:

Energie die je niet gebruikt, hoeft ook niet opgewekt te worden. Daarom is het verminderen van je energieverbruik de eerste stap. Het energieloket helpt jou met energiezuinig wonen en thuis energie opwekken.

SAMEN DOEN:

Steeds meer inwoners van Rivierenland zijn actief lid van een lokale energiecoöperatie. Zo praten en investeren zij

mee in de opwek van grootschalige energie via zon of wind in de eigen leefomgeving. Ook zijn er allerlei mogelijkheden voor collectieve inkoop en andere duurzaamheidsinitiatieven die georganiseerd worden door buurtplatformen, stichtingen en lokale verenigingen. Check wat er al in jouw buurt georganiseerd wordt, of start zelf een initiatief.

MOSKEE CULEMBORG DUURZAAM GEBOUWD

In Culemborg is aan de rand van de ecowijk Lanxmeer de Marokkaanse Taqwa Moskee gebouwd. Er is flink geïnvesteerd in duurzame bouwmaterialen, maar ook de bouw zelf is op duurzame wijze verlopen.

“We zien veel voordeel in het neerzetten van een duurzaam gebouw”, vertelt Naïm Boulahiati, secretaris van het moskeebestuur. “Naast dat je er in deze tijd niet meer omheen kunt, levert het ook financieel voordeel op. Door nu te investeren in vloeren, gevels en plafonds met de hoogste isolatiewaarde, kunnen we straks bezuinigen op de stookkosten. Overigens is dit gebouw aardgasvrij en maken we gebruik van installaties met de hoogste energielabels. Denk aan een hoog

rendement luchtbehandelingskast die het klimaat van het gebouw op duurzame wijze reguleert.

Aan de zijde waar het langste licht naar binnen schijnt, hebben we gekozen voor kleinere ramen. Dit zorgt ervoor dat het in de zomer minder warm wordt en we dus minder hoeven te koelen. Op het dak hebben we zonnepanelen, precies genoeg om in ons verbruik te kunnen voorzien. We gaan kijken of we de rest van het dak met sedum kunnen bedekken. De minaret staat los van onze moskee en de binnenkant van de minaret is leeg. We bekijken nu of we het geschikt kunnen maken voor de opslag van eigen opgewekte energie.”

Naïm Boulahiati, secretaris van het moskeebestuur

MOLUKSE KERK BLIJ MET HULP PROVINCIE

De Moluks Evangelische Kerk Pniël in Opheusden heeft zich aangemeld voor het Ontzorgingsprogramma van provincie Gelderland. Stanley Akerina: “We willen de kerk graag verduurzamen. Maar eerst moeten we ons dak renoveren, kosten € 50.000. Dat bedrag hebben we nog niet, dus zijn we met fondsenwerving bezig. Als het platte dak straks gerenoveerd is, dan leent het zich goed voor zonnepanelen. We zijn blij met de ondersteuning van het Ontzorgingsprogramma. We hebben behoefte aan advies hoe je zo'n groot gebouw moet verduurzamen. Zij helpen ons met een stappenplan: wat eerst en wat later.

Het kerkgebouw dateert oorspronkelijk uit de jaren '60, daarna is het twee keer gerenoveerd. De laatste keer was in 1992, toen werd nog geen rekening gehouden met duurzaamheid.

De kerk is niet geïsoleerd en wordt slechts enkele keren per week gebruikt. 's Winters moeten we flink stoken om het hier een beetje warm te krijgen. De energiekosten lopen daardoor op, we moesten € 1.200 bijbetalen bij de laatste jaarafrekening. Dat bedrag wil je natuurlijk liever besparen. We willen onze energierekening graag structureel verlagen door te verduurzamen.”

PROVINCIE GELDERLAND HELPT MAATSCHAPPELIJK VASTGOED TE VERDUURZAMEN

Ook kerken, dorpshuizen, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties willen graag een duurzaam, toekomstbestendig en gezond gebouw, waarin iedereen zich prettig voelt. Maar het verduurzamen van zo'n groot gebouw kan best ingewikkeld zijn. De Provincie Gelderland biedt gratis kennis en begeleiding om deze gebouw(en) stapsgewijs te verduurzamen. Dit doen ze via het 'Ontzorgingsprogramma Klimaatklaar Gelderland'.

Dit levert veel voordeel op, zoals:

- besparen op energielasten,
- meer comfort,
- een beter binnenklimaat,
- waardevermeerdering van het gebouw.

WELKE ONDERSTEUNING BIJDT HET ONTZORGINGSPROGRAMMA?

- Een stappenplan met concrete acties om te verduurzamen
- Inzicht in hoeveel je bespaart op je energierekening
- Inzicht in welke subsidies je kunt aanvragen
- Professionele en deskundige begeleiding

METEEN AAN DE SLAG!

Om mee te doen gelden er enkele voorwaarden. Zo mag een maatschappelijke organisatie maximaal 10 gebouwen hebben.

Kijk voor meer informatie en aanmelden op www.gelderland.nl/themas/duurzaamheid/energietransitie/ontzorgingsprogramma.

Of mail omv@gelderland.nl. De regeling loopt in ieder geval tot eind 2024 dus kom snel in actie!

DE TIP VAN STANLEY:

“Meld je aan bij het Ontzorgingsprogramma van de provincie Gelderland. Je kunt er terecht voor deskundig advies, een stappenplan en begeleiding. Hun hulp is helemaal gratis, dus het kost je niets.”

© Kees Beekmans

SAMEN OP WEG NAAR ONZE EIGEN LOKALE ENERGIEGEMEENSCHAP

“Mijn hoofd stroomt over van ideeën. Beweging op gang brengen, samen met mensen die streven naar een betere en duurzame wereld. Daar word ik blij van.” Aan het woord is Marisca Stolp, actief voor Coöperatie Duurzaam West Betuwe en betrokken bij een werkgroep die zich bezighoudt met het oprichten van een energiegemeenschap.

MARISCA, WAT IS EEN ENERGIEGEMEENSCHAP?

“Een energiegemeenschap bestaat uit inwoners, bedrijven en coöperaties, die samenwerken om lokaal energie op te wekken voor eigen gebruik. Denk aan windmolens, zonnedaken of zonnevelden die je in eigen beheer realiseert. Je wordt daarvoor onafhankelijk(er) van grote energiemaatschappijen en hebt invloed op de tarieven.”

WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN EEN ENERGIECOÖPERATIE EN EEN ENERGIEGEMEENSCHAP?

“Het begint allemaal met de energiecoöperaties; inwoners (leden) die zich inzetten voor coöperatieve energieprojecten om stroom op te wekken. Samen bouwen zij aan een energiegemeenschap, waar het draait om uitwisseling: het lokaal gebruiken én delen van de opgewekte energie. Hiervoor is een netwerk van opwekprojecten, inwoners en bedrijven nodig. Energiecoöperaties verbinden alles en iedereen met elkaar.”

WAAROM ZOU IK WILLEN DEELNEMEN AAN EEN ENERGIEGEMEENSCHAP?

“Als je deelneemt aan een energiegemeenschap heb je invloed

op waar jouw energie vandaan komt, hoe die wordt opgewekt en wat de prijs wordt die je ervoor betaalt.”

WAAR IS DE WERKGROEP MEE BEZIG?

“De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van 6 energiecoöperaties in Rivierenland. Samen onderzoeken we hoe we de energiegemeenschap vorm willen geven. Daar komt veel bij kijken. Hoe zorg je ervoor dat je leden/afnemers een goede prijs kunt aanbieden en dat zoveel mogelijk mensen meedoen en hun gedrag aanpassen door stroom te gebruiken wanneer het beschikbaar is; als de wind waait en/of als de zon schijnt.”

IS ER IN RIVIERENLAND AL EEN ENERGIEGEMEENSCHAP WAAR IK AAN MEE KAN DOEN?

“Energiegemeenschap Rivierenland is in ontwikkeling. Begin januari 2025 komen de energiecoöperaties met een lokaal energiecontract. Voor de levering van stroom en gas werken we samen met de coöperatieve energieleverancier ‘om | nieuwe energie’. Mensen kunnen nu al lid worden van hun lokale energiecoöperatie en stroom en/of gas afnemen van om | nieuwe energie.”

WAAR KAN IK MEER INFORMATIE OVER DE ENERGIEGEMEENSCHAP VINDEN?

Op de website van de energiecoöperaties: eCoBuren, Duurzaam West Betuwe, Betuwewind, Vrijstad Energie, Bommelerwaard en de Batouwse.

WIST JE DAT...

• HET BEZITTEN VAN WIND- EN ZONNE-PARKEN DOOR INWONERS (LOKAAL EIGENDOM) OPGENOMEN IS IN HET NEDERLANDSE KLIMAATAKKOORD?

Het idee hierachter was dat als inwoners voor minimaal 50% eigenaar zijn, zij niet alleen de lasten van energieparken ervaren, maar ook van de financiële opbrengsten kunnen genieten. Ook kunnen zij zo meebeslissen. Inwoners hebben energiecoöperaties opgericht om dit lokale eigenaarschap te organiseren.

• IN VRIJWEL ELKE GEMEENTE IN RIVIERENLAND EEN ENERGIECOÖPERATIE ACTIEF IS?

De bekendste is waarschijnlijk Betuwewind. Maar denk ook aan Bommelerwaard, eCoBuren, Vrijstad Energie, Duurzaam West Betuwe, Fruitstadenergie, Echteld-Lienden, Vitaal West Maas en Waal en de Batouwse.

• DE ENERGIECOÖPERATIES INMIDDELS NIET ALLEEN AAN HET OPWEKKEN VAN ENERGIE WERKEN, MAAR OOK AAN HET LOKAAL LEVEREN VAN ENERGIE TEGEN EEN LOKALE PRIJS?

Door samen zelf energie op te wekken en deze lokaal te gebruiken, worden we zelfvoorzienend en minder afhankelijk van kolen en gas. Door samen slim om te gaan met het gebruik van energie op het moment dat er voldoende van aanwezig is, houden we de kosten laag. Dat is goed voor onze aarde en de portemonnee.

• DE WINSTEN VAN DE ENERGIECOÖPERATIES ONDERTUSSEN GEBRUIKT WORDEN OM ALLERLEI PROJECTEN IN RIVIERENLAND TE ONDERSTEUNEN DIE VERDUURZAMING EN ONS LANDSCHAP VERSTERKEN?

Zo profiteren alle inwoners, landbouw en natuur. Daar krijg je toch energie van?!

WINDMOLENS MAKEN ONS LANDSCHAP MOOIER EN STERKER

Wie is er niet verliefd op ons prachtige Rivierenland? Met haar rivieren, dijkenlandschap, fruitteelt en mooie historische kernen. Maar de natuur verliest in snel tempo aan diersoorten, waaronder insecten. Minder bijen, wespen en ander gespuis. ‘Lekker!’, zul je misschien denken. Maar zonder insecten geen bestuiving, geen fruitteelt, geen inkomen, geen kenmerkend Rivierenland.

Met de opbrengsten van wind- en zonne-energie investeren energiecoöperaties in de versterking van onze natuur. Zo werkt energiecoöperatie Bommelerwaard samen met Capreton en

Natuurwacht Bommelerwaard aan een nieuwe groenstructuur en geschikte leefomgeving voor kleine marterachtigen en akervogels. En ondersteunt Betuwewind onder andere Fruitmotor bij het realiseren van de vlinderroute, een route die start bij de Vlindertuin in de binnenstad van Tiel en loopt tot Eck en Wiel.

Het doel is om het leefgebied van wilde bijen en andere dieren te versterken en te verbinden. Zo nemen ze weer in aantal toe en hebben ze betere overlevingskansen. Ons landschap wordt dan weer mooier, klimaatbestendiger en de biodiversiteit neemt weer toe.

Gera van der Leun, vrijwilliger en initiatiefnemer vlindertuin Tiel.
© Marjolein den Hartog / kissmyarts

EEN ENERGIECOÖPERATIE IS NET ALS EEN TENNIS- OF VOETBALVERENIGING

Heb je wel eens gehoord van een energiecoöperatie, maar weet je niet precies wat het inhoudt? We vertellen het je graag.

WAT IS EEN ENERGIECOÖPERATIE?

Een energiecoöperatie is een club van betrokken inwoners die zich inzetten voor duurzame energie. Vergelijk het met een voetbal- of tennisvereniging. Het draait dan wel niet om sport, maar om samenwerken aan een duurzamere en gezondere leefomgeving.

Als je lid bent van een energiecoöperatie, dan werk je samen met andere leden aan het opwekken van duurzame energie. Vaak zijn energiecoöperaties betrokken bij het ontwikkelen van windparken. Maar het kan ook gaan om het gezamenlijk aanschaffen van zonnepanelen of door te zoeken naar geschikte locaties voor grotere installaties, zoals een zonnedak op een school in de buurt. In Rossum (gemeente Maasdriel) is zo'n project al gerealiseerd.

HOE WERKT HET?

Klinkt dit technisch en ingewikkeld? Dat is begrijpelijk. Maar

het voordeel van een energiecoöperatie is dat je het samen doet. De prijs voor een lidmaatschap hangt af van de energiecoöperatie. Je betaalt ongeveer tussen de 10 tot 15 euro per jaar, of eenmalig 50 euro. Als lid krijg je informatie. Je ontvangt een nieuwsbrief en bent welkom op bijeenkomsten. Meer hoeft je niet te doen. Maar het mag wel. Je kunt bijvoorbeeld stemmen over waar de energiecoöperatie zich mee bezig moet houden, investeren in wind- of zonprojecten of deelnemen aan projecten die de omgeving mooier maken. Vergelijk het met een sportvereniging: je kiest ervoor om alleen te komen trainen, of je zet je ook actief in als trainer of als hulp achter de bar. Zo werk je samen en help je elkaar.

WAAROM ZOU JE MEEDOEN?

Doe je mee met een van de projecten van een energiecoöperatie, dan kun je daarvan financieel profiteren. Ook mag je meebeslissen waar de rest van de opbrengsten naar toe gaan. De bedoeling is dat er met dit geld lokale projecten worden opgestart. Denk hierbij aan projecten voor de natuur, zoals een voedselbos of nestkastjes voor dieren. Maar ook aan het ontwikkelen van plekken om elkaar te ontmoeten, zoals een wandelpad of waterspeeltuin. Zo staat prettig leven centraal.

WINDMOLENS EN ZONNEPANELEN IN DE REGIO

In de regio is afgesproken om 49 windmolens te plaatsen voor 2030. Er staan er op dit moment 28. Er komen er, als het goed is, dus nog 21 windmolens bij. Vooral langs snelwegen, bij bedrijventerreinen en in open polders, waar weinig mensen wonen. Ook komen er nog meer zonnenvelden. Sommige mensen maken zich zorgen over de impact hiervan op het landschap, mens en dier. Willem werkt elke dag aan de energietransitie in Rivierenland.

WILLEM, HOE KIJK JIJ NAAR DE WINDMOLENS EN ZONNEPANELEN IN ONS LANDSCHAP?

"We willen met elkaar een duurzame toekomst. Daar hoort schone energie bij. Ik begrijp dat sommige mensen windmolens lelijk of storend vinden. Rivierenland is prachtig en dat willen we vooral zo houden. Toch hebben we ze nodig, dus probeer er de goede kanten van te zien. Met de opbrengsten van de windmolens die in lokaal eigendom zijn, wordt

geïnvesteed in de versterking van het landschap en biodiversiteit bijvoorbeeld. Daar was anders geen geld voor geweest."

MENSEN HEBBEN OOK DUBBELE GEVOELENS BIJ ZONNEPANELEN?

"Ja, dat klopt", beaamt hij. "Het idee dat weilanden vol komen te liggen met zonnepanelen, dat vinden sommigen maar niks. Waar blijft dan de ruimte voor boeren, natuur en dieren wordt mij vaak gevraagd. Windmolens staan niet in natuurgebieden en nemen weinig ruimte in, dus dat valt mee, antwoord ik dan. En zonnenvelden komen vaak op oude landbouwgrond, die toch al niet meer goed gebruikt wordt. Of op reststroken langs de snelweg. Soms worden zonnepanelen boven fruitteelt geplaatst, wat energie oplevert én zorgt voor betere arbeidsomstandigheden én minder bestrijdingsmiddelen. Een win-win-winsituatie noem ik dat. We moeten een goede balans vinden tussen het landschap en de enorme grote energieopdracht waar we nu voor staan."

WAT KUN JE VERTELLEN OVER GELUIDSOVERLAST, SCHADUW, EN HET EFFECT OP DIEREN?

"Er zijn strenge regels", legt Willem uit. "Windmolens mogen niet te dicht bij woningen staan om geluidsoverlast te voorkomen. En er is ook een grens voor de hoeveelheid schaduw die ze mogen geven. Voor dieren worden windmolens tijdelijk stilgezet als dat nodig is. De nieuwe windmolens in Maasdriel kunnen worden stilgezet om vleermuizen te sparen bijvoorbeeld."

ZIJN ER VOORDELEN VOOR MENSEN DIE IN DE BUURT WONEN VAN DEZE ENERGIEPARKEN?

Willem knikt instemmend. "Ja, er is altijd een financiële vergoeding voor de mensen die dicht bij een windmolen wonen. Ook wordt er geprobeerd om windparken minstens voor de helft in lokaal eigendom op te zetten. Dat betekent dat wij, de inwoners, er ook van kunnen profiteren via een energiecoöperatie. Maar ook dat er korte lijntjes zijn. Omwonenden van de windmolens van Betuwewind hebben allemaal een telefoonnummer dat ze kunnen bellen als er wat met een windmolen aan de hand is. Dan wordt deze binnen 5 minuten stilgezet. Dat is toch fijn, dat je weet dat je melding meteen serieus wordt opgepakt?!"

VRAAG & ANTWOORD

KAN IK SUBSIDIE KRIJGEN VOOR HET VERDUURZAMEN VAN MIJN WONING?

Jazeker! Er is subsidie voor isoleren, een zonneboiler of warmtepomp. Alle informatie over subsidies en financieringen vind je op de website van het energieloket: www.energieloketrivierenland.nl/subsidies

WELKE APPARATEN VERBRUIKEN HET MEESTE ENERGIE IN MIJN HUIS?

DE TOP 10 APPARATEN DIE VEEL ENERGIE VERBRUIKEN ZIJN:

1. Elektrische boiler	8. Tuinvijverpomp
2. Waterbed	9. Tweede koelkast
3. Pomp vloerverwarming die het hele jaar draait	10. Keukenboiler
4. Aquarium	11. Terrasverwarmer

Deze apparaten kun je het beste niet gebruiken, inwisselen voor een zuiniger apparaat of zo min mogelijk gebruiken.

DE TIP VAN ANKE:

Met de opbrengsten van energieprojecten worden vaak mooie lokale projecten opgestart. Benieuwd hoe dat werkt en wat voor projecten dat zijn? Bekijk dan deze video (4 minuten). <https://www.youtube.com/watch?v=lf2odR6GO8g>

zet ook de knop om

Samen voor een beter klimaat.

Wat doe jij?

11 t/m 17 november 2024

HOE ZIT DAT NU MET DAT VOLLE STROOMNET?

De laatste jaren hoor je steeds meer over een vol stroomnet. Dit heet netcongestie en zou een groeiend probleem zijn in Nederland. Maar wat betekent 'netcongestie' precies? Wat is de invloed op ons dagelijkse leven? En misschien wel de belangrijkste vraag: Hoe kunnen we dit oplossen?

WAT IS NETCONGESTIE?

Netcongestie verwijst naar het overbelaste elektriciteitsnetwerk. Dit gebeurt wanneer de vraag naar elektriciteit op een bepaald moment groter is dan het aanbod dat het netwerk kan leveren. Of andersom; als er meer aanbod dan vraag is door het leveren van zonnepanelen aan het elektriciteitsnet. Dit laatste is het meest bekend, want daarvoor betaal je tegenwoordig vaak een vergoeding aan je energieleverancier.

Als vraag en aanbod teveel uit balans zijn, kan het netwerk het niet aan en ontstaat er een knelpunt. Als we nu niks doen, kunnen er rond 2029 steeds meer storingen zijn. Bijvoorbeeld dat de stroom uitvalt, er beperkte toegang is tot groene energie en energiekosten kunnen oplopen.

HOE ONTSTAAT ZO'N VOL STROOMNET?

Netcongestie is een gevolg van de veranderingen in ons eigen energiegebruik:

- Toename van duurzame energie:

Steeds meer huishoudens en bedrijven installeren zonnepanelen om hun eigen energie op te wekken. Dit is goed voor het milieu. Deze energie kan tijdelijk voor overbelasting van het elektriciteitsnetwerk zorgen, als veel huizen tegelijkertijd energie terugleveren aan het net.

- Meer pieken en dalen in onze energie:

Nu steeds meer stroom duurzaam wordt opgewekt is het aanbod van energie op de tijden dat het waait en/of de zon schijnt hoger. Op andere momenten lager. Het piekmoment waarop we met z'n allen stroom gebruiken is nog niet veranderd: tussen 16.00 en 19.00 uur als we allemaal thuiskomen, koken, wassen en de elektrische auto aan de oplader hangen.

- Oude infrastructuur in nieuwe realiteit:

Het elektriciteitsnetwerk is niet ontworpen op het moderne gebruik én leveren van energie. Daarom zijn netbeheerders, samen met gemeenten en andere partijen, bezig om het netwerk te verzwaren en uit te breiden.

IS ER EEN OPLOSSING?

Er zijn al diverse maatregelen in gang gezet om netcongestie aan te pakken:

- Uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk:

Netwerkbeheerders werken hard aan de uitbreiding van het netwerk. Ze zijn in veel gemeenten druk bezig met het aanleggen van nieuwe kabels en het upgraden van transformatorstations.

- Slimme oplossingen en technologieën:

Netbeheerders, bedrijventerreinen en energiecoöperaties zoeken naar slimme manieren om de bestaande stroom beter te gebruiken. Door opgewekte energie niet terug te leveren aan het net, maar te delen met de burens bijvoorbeeld. Meer hierover lees je op pagina 10-11 over de energiegemeenschap en pagina 15 over de oplossing op bedrijventerrein Medel.

- Lokaal gebruik en energieopslag:

Het slimste is om de energie die je opwekt meteen te gebruiken. Dan hoeft het niet het net op. Een andere oplossing is het delen van de opgewekte energie via een energiegemeenschap. Het opslaan van energie kan helpen om de vraag en aanbod beter te balanceren. Een batterij voor zelfverbruik is slim, maar nu vaak nog niet geschikt, omdat de periode dat je veel stroom opwekt in de zomer is en je vooral in de winter veel gebruikt.

- Samenwerking en planning:

Gemeenten, provincies, en netwerkbeheerders werken samen om lange termijn oplossingen te ontwikkelen. Door meer informatie met elkaar te delen over waar in de toekomst nieuwe woonwijken of bedrijventerreinen zijn gepland, kunnen netwerkbeheerders beter plannen waar en wanneer aan uitbreiding of versterking van het netwerk moet worden gewerkt.

KAN IK ZELF IETS DOEN?

Als inwoner zijn er twee simpele manieren om bij te dragen om de druk op het net te verminderen:

1. Verlaag het energieverbruik:

Bewuster omgaan met energie, zoals het uitschakelen van apparaten die niet in gebruik zijn, is een simpele manier om de vraag te verminderen.

2. Maak gebruik van energie als de prijs laag is:

De energieprijzen variëren elke dag en elk uur. Daluren zijn min of meer vervangen voor nul-tarief uren. De prijs is laag wanneer er een overschot aan stroom is waar het net vanaf moet. Innovaties zoals apps en slimme meters kunnen je helpen om te bepalen wanneer het slim is om je wasmachine aan te zetten of elektrische auto op te laden. Het is misschien even wennen, maar met kleine aanpassingen profiteer jij maximaal van lage prijzen en haal je de druk van het elektriciteitsnet af.

DE TIP VAN LEON:

Meer weten over hoe je energie kan besparen? Doe mee met de Energiebespaar Challenge: <https://energieloketrivierenland.nl/activiteiten/energiebespaar-challenge/>

SCAN MIJ

Opleiden voor
een duurzame toekomst!

Volg een van onze techniekopleidingen en maak het verschil.

rocrivor.nl

Een passende
laadoplossing
voor iedereen!

Zoekt u een laadoplossing voor uw huis? Wij u adviseren u graag welke oplossing het best bij uw unieke situatie past.

U kunt bij Ecoleon terecht voor:

- ✓ Hoge kwaliteit laadoplossingen uit de regio West Betuwe
- ✓ Persoonlijk advies en begeleiding voor de beste laadoplossing bij u thuis
- ✓ Installatie inclusief bestrating en meterkastaanpassingen
- ✓ Jarenlang zorgeloos laden
- ✓ Uitstekende service

Meer weten?

Bel naar 0345 - 820 391 en vraag naar Jaap Bolt, of ga naar onze website www.ecoleon.nl

Specialist in isolatie

We kunnen ons voorstellen dat je graag een zo optimaal mogelijk wooncomfort ervaart. Wist je dat Isolatie hier een hele grote rol in speelt? Zelfs als je woning al gedeeltelijk geïsoleerd is kunnen wij je helpen aan net dat beetje extra, denk hierbij aan o.a. de tussenvloer, kruipruimte of de spouwmuur. Nu met extra subsidiemogelijkheden!

Persoonlijk contact vinden wij erg belangrijk. Op deze manier kunnen we simpelweg een heldere offerte opstellen die aan jouw (financiële) wensen voldoet. Komen wij binnenkort bij jou langs voor een kennismaking en vrijblijvend adviesgesprek?

Vink Isolatie Culemborg
Tel. 0345 - 47 66 11
info@vic-isolatie.nl

Vakroute Monteur Zonnestroom onder het dak volgen? Kom naar IW!

GRID-CONNECTED INVERTER

Duur: 3 dagen (exclusief examen) | Niveau: 2-3

De verduurzaming van woningen is een cruciale stap om klimaatverandering tegen te gaan. Deze Vakroute bestaat uit een reeks geschakelde modules die de deelnemer voorbereidt op het praktijkexamen van Vakmanschap Techniek. De deelnemer behaalt het Vakmanschapsbewijs Warmtepomp volgens het profiel 'Monteur Zonnestroom onder het dak'.

Scan de QR-code om je aan te melden!

 IW Training & Advies

 Natuurmonumenten

We kunnen niet zonder natuur

Bescherm de natuur in Nederland!
Word nu lid op natuurmonumenten.nl en
ontvang 4 x per jaar het magazine Puur Natuur

INDUSTRIESCHAP MEDEL VERZINT INNOVATIEVE OPLOSSING OP KRAP NET

Het is druk op het elektriciteitsnet. Dat treft ook ondernemers die een nieuwe aansluiting willen, bijvoorbeeld omdat ze een nieuw bedrijfspand willen neerzetten. Maar in Tiel hebben ze daar een mooie oplossing voor gevonden. Daar wilde Industrieschap Medel hun bestaande bedrijfspark uitbreiden. Dat bleek niet zo simpel als vooraf gehoopt. Met een innovatieve en creatieve oplossing kan de uitbreiding nu alsnog doorgaan.

“Door drukte op het stroomnet kunnen veel bedrijven niet zomaar een aansluiting krijgen op het stroomnet”, vertelt Nanne Zwiep, directeur van het Industrieschap. “En dat terwijl veel bedrijven willen elektrificeren, waarbij ze zowel naar duurzame opwek als duurzaam gebruik van energie kijken.” Ook nieuwe bedrijven op ‘Medel Afronding’, zoals

de uitbreiding van het bedrijfspark voluit heet, konden geen nieuwe aansluitingen krijgen.

ONDERLINGE VERDELING VAN ENERGIE

“Er lag dus een opdracht voor die nieuwe bedrijven om gezamenlijk tot een oplossing te komen”, vervolgt Zwiep. “Die hebben vervolgens een bedrijf in de arm genomen om een systeem te ontwerpen.” Het blijkt namelijk praktisch onmogelijk om als individueel bedrijf volledig zelfvoorzienend te zijn. “Met een grote hoeveelheid zonnepanelen kom je een heel eind, maar het geeft niet genoeg energie voor het hele jaar.”

Dat plan heeft geleid tot een lokale oplossing die losstaat van het stroomnet. Alle energie wordt lokaal opgewekt en verbruikt. “Het systeem zorgt ervoor dat alle bedrijven zo veel mogelijk in hun eigen behoefte kunnen voorzien. Maar daarnaast delen ze ook stroom onderling. Sommige bedrijven maken daarbij ook gebruik van grote industriële batterijen, om stroom op te slaan voor wanneer het aanbod hoog en de vraag laag is. Dat doen zij niet alleen voor zichzelf, maar ook voor de andere bedrijven op het terrein.”

‘ENERGIE-EILAND’ HELPT BIJ PIEKMOMENTEN

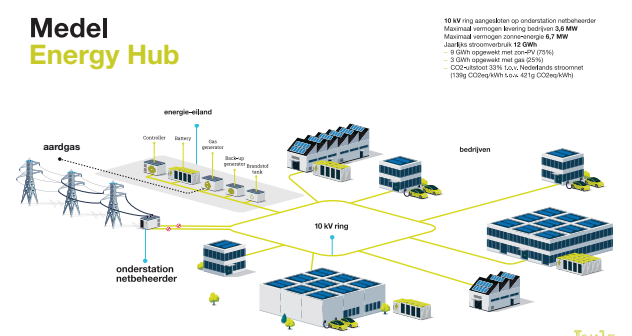
Maar ook dat is niet altijd genoeg om tot alle benodigde stroom te komen. Daarom is er ook nog een energie-eiland, dat het bedrijfspark van stroom kan voorzien bij piekmomenten. “Op dat energie-eiland staan grote batterijen en zijn er generatoren die aan gaan op het moment dat het nodig is. En die gaan ook weer uit op het moment dat ze niet nodig zijn. Dat zijn op dit moment gasgeneratoren.”

Op die manier is het bedrijfspark nog wel afhankelijk van fossiele brandstoffen, maar daar komt in de toekomst verandering in, als het aan de directeur ligt. “Het is jammer dat er nog fossiele brandstoffen nodig zijn, maar in dit systeem wordt de CO₂-uitstoot al lager dan in het geval van een ‘normale’ aansluiting. We onderzoeken of we in de toekomst kunnen overschakelen naar duurzame waterstof. Dat is op dit moment nog te duur, maar de verwachting is dat dat in de komende jaren goedkoper gaat worden.”

“We werken heel graag mee aan het verspreiden van kennis. Omdat we ook geloven dat ons concept breder kan worden toegepast.”

GOED VOORBEELD DOET VOLGEN

Zwiep gelooft dat het systeem dat in Medel wordt aangelegd kan worden gebruikt als model voor in andere bedrijventerreinen in Nederland. “We weten nu nog niet zo goed wanneer het weer mogelijk wordt voor alle bedrijven om een ‘normale’ aansluiting op het net te krijgen. Daarom zou het goed zijn dat we dit soort oplossingen steeds meer gaan benaderen als permanente oplossingen, in plaats van dat het wordt gezien als een tijdelijke manier om met netcongestie om te gaan. Dat maakt het ook makkelijker om dit soort projecten te plannen, om onderzoek te doen, om grote investeringen te maken.” Het Industrieschap helpt andere initiatiefnemers graag een stukje verder. “We werken heel graag mee aan het verspreiden van kennis. Omdat we geloven dat ons concept breder kan worden toegepast.”

Werkzaam Rivierenland: een stap vooruit naar inclusie, circulariteit en duurzaamheid

Werkzaam Rivierenland helpt mensen aan werk en biedt bijstandsuitkeringen. We geven ook advies aan werkgevers over personeelsoptimalisatie en subsidies. In onze productielocatie, met veel zonnepanelen op het dak, voeren we werk voor bedrijven uit. Werkzaam zet zich in voor duurzaamheid en zoekt partners die invulling geven aan de energietransitie en circulariteit. Dit draagt bij aan ons doel om iedereen te laten meedoen in de samenleving.

Een plek waar de ontwikkeling van talenten centraal staat

Deze zomer opende het nieuwe Leerlab van Werkzaam in Geldermalsen. Hier staat de ontwikkeling van talent centraal. Werkzaam geeft trainingen en opleidingen om de kans op een baan te vergroten, werk te behouden of een andere opleiding te vinden. Hier leren ze vooral vaardigheden die in deze wereld nodig zijn. Denk aan taaltrainingen, digitale vaardigheden, omgaan met geld of solliciteren. Deze vaardigheden helpen mensen beter voor zichzelf te zorgen. Werkzaam gelooft in de kracht van werk. Werk draagt bij aan zelfredzaamheid, gezondheid en geluk.

Leerlab: Duurzaam en Innovatief

Het nieuwe leergebouw is duurzaam, circulair en innovatief. Ons Leerlab heeft twee leslokalen, twee spreekruimtes en een gezellige ontvangstruimte met koffiecorner. Werkzaam heeft goed nagedacht over hoe we dit gebouw duurzaam en circulair konden bouwen. De houten structuur is gemaakt van gecertificeerd ecologisch hout. De plafondplaten zijn gemaakt van textielafval en vlas. De inrichting bestaat vooral uit hergebruikte materialen. Zoals stoelen gemaakt van gerecyclede petflessen. De tafelbladen, stoelzittingen, keukenkastjes en viltten aankleding zijn gemaakt van gerecycleerd textiel. Dat is gesorteerd door Cirtex en verwerkt is door sociaal bedrijf I-did.

Cirtex: een Circulaire en Inclusieve Textielketen

Een ander belangrijk duurzaam en vernieuwend initiatief van Werkzaam is Cirtex. Dit is een samenwerking met Avri en 2Switch. Cirtex zet zich in voor een volledig circulaire en inclusieve textielketen. Het doel is om textielafval te verminderen en werk te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Samenwerken en Toekomst

Werkzaam werkt samen met verschillende partners om ons doel te bereiken: iedereen doet mee in de samenleving. Deze samenwerkingen zijn belangrijk voor ons succes. We helpen mensen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Zo dragen we bij aan een inclusieve en duurzame toekomst. Het Leerlab en Cirtex zijn prachtige voorbeelden van hoe werk en duurzaamheid samen kunnen gaan. Ze laten zien dat iedereen een waardevolle bijdrage kan leveren aan de samenleving.

Zie je mogelijkheden om samen te werken op het gebied van duurzaamheid? Heb jij werk voor onze productiehallen? Of ben je nieuwsgierig geworden naar ons nieuwe Leerlab?

Neem dan contact met ons op. We denken graag met je mee!

Samen bouwen aan onze lokale energiegemeenschap voor de toekomst!

In ons mooie Rivierenland bundelen energievoerders, inwoners en bedrijven hun krachten om lokaal stroom op te wekken met eigen windmolens, zonnepanelen en zonnedaken. Zo worden we minder afhankelijk van grote energiemaatschappijen en profiteren we van stabiele, lagere tarieven op de lange termijn.

Het is tijd voor lokale stroom, tegen een lokaal tarief

Doe ook mee en sluit je aan bij jouw energievoerder en neem stroom af via onze partner en energieleverancier om | nieuwe energie.

Meer weten? Neem contact op met de energievoerder in jouw buurt:

Doe mee!

Foto: André van Mourik

IN PLAATS VAN EEN OPFRISBEURT EEN METAMORFOSE EEN MOOI VOORBEELD VAN HET VERDUUR- ZAMEN VAN JE HUIS

Een oudere woning met een label A++++: daar wilden we meer van weten. En dus bezochten we Monique en Peter Mulders in hun woning aan de Trambaan in Boven-Leeuwen. In oktober 2019 kregen ze de sleutel van hun woning. Inmiddels herken je de woning niet meer terug. "We zijn er heel blij mee, we genieten er iedere dag van. Heerlijk dat comfort."

RIJDENDE TREIN

"We wilden graag vrijstaand wonen", aldus Peter. "En toen kwam deze woning vrij. Monique zag meteen allerlei mogelijkheden. Dat er wat moest gebeuren aan isolatie was ons wel duidelijk. Oh, die voordeur, wat een kou kwam daar door de kieren naar binnen." "En die kozijnen met enkel glas dan", vult Peter aan. "Daar droop het vocht aan de binnenkant naar beneden." Een energiecoach van het Energieloket adviseerde het stel eerst te isoleren. "Daarna zijn we er ons in gaan verdiepen en namen een aannemer in de hand. En dan zit je in een rijdende trein. Van het één kwam het ander", blikt Peter terug.

METAMORFOSE

Uiteindelijk bleven alleen de binnenmuren, de verdiepingsvloer en het binnenste deel van de buitenmuur staan. De rest is allemaal vernieuwd. Het stel woonde ongeveer een jaar in de garage tijdens de verbouwing. "Het was echt

een hele leuke tijd. En ondertussen hebben we flink veel energie in het huis gestopt", laat Monique weten. "Het slopen heb ik met hulp van vrienden zelf gedaan. Ik hou wel van knutselen", lacht Peter. "Dat was druk, maar erg leuk om samen te doen. We hebben veel plezier gehad. En het klinkt misschien gek, maar we hadden mazzel met corona. Konden wij lekker veel tijd in het huis steken."

ISOLEREN DIK IN ORDE

Rond het hele huis is een schil geplaatst voor de isolatie, er kwam dakisolatie, alle ramen en kozijnen zijn vervangen voor HR++ glas, er kwam een nieuwe voorpui met triple glas, er liggen 48 zonnepanelen op de schuur, vloerverwarming beneden en op de badkamer en een inductiekookplaat. "Onze installateur adviseerde om een warmtepomp te nemen met al die isolatiemaatregelen. Dat hebben we gedaan. Dus zijn we nu ook van het gas af", aldus Peter. "Het is zo behaaglijk als je 's ochtends beneden komt. Je hoeft nergens meer op te letten", vult Monique aan. "En daarnaast koelt de warmtepomp ook fantastisch." De rekening van de nutsbedrijven ging van € 215,- naar € 0. "Begin je met verduurzamen, dan is het allerbelangrijkste isoleren. Dat is de basis. Zorg dat dat dik in orde is. Want wat je niet verbruikt, hoeft je ook niet op te wekken", geeft Peter als tip mee.

VOLOP SUBSIDIE

Monique: "Van te voren een heel plan maken vind ik ingewikkeld. Daarom zijn we er eerst gaan wonen, dan ervaar je het. Het blijft wel spannend of alles uitpakt zoals je van te voren bedenkt." Het stel heeft volop gebruik gemaakt van subsidies. "Voor alle isolatiemaatregelen hebben we echt een mooi bedrag gekregen. Al moesten we soms wel bij de leveranciers erachteraan dat ze de juiste code op de factuur zetten", licht Peter toe.

BEWUST OMGAAN MET ENERGIE

Monique: "In het begin moesten we leren om grip te krijgen hoe het allemaal werkt. Een mooie bijvangst is dat we nu heel bewust bezig zijn met energie. Komt door al die appjes. Dan zien we bijvoorbeeld de opbrengst van de zonnepanelen en laden we de auto op andere tijden op of zetten we de wasmachine overdag aan." "Ik denk wel aan een accu om de energie op te slaan. Want nu krijgen we nog steeds geld toe van de nutsbedrijven, maar hoe dat in de toekomst gaat is natuurlijk onzeker", sluit Peter af.

DE TIP VAN ROGIER:

"Overweeg na 10 jaar om je witgoed te vervangen. Na 10 jaar zijn je wasmachine, droger, koelkast en vriezer niet meer energiezuinig en met een nieuwe kun je flink besparen op je energiekosten. Tot wel € 200,- per jaar. Gaat je koelkast nog even mee? Zet dan af en toe een föhn op de rubberen afdichting. Zo worden de randen weer soepel en sluit je koelkast beter."

VRAAG & ANTWOORD

ALS IK WIL ISOLEREN, WAT ZET DAN DE MEESTE ZODEN AAN DE DIJK?

Je dak is de grootste energieversteller van je huis. Als je je dak isoleert, zorg je naast een comfortabeler huis ook voor een aanzienlijk lagere energierekening.

BINNENDAK-ISOLATIE

Vaak kun je je dak gemakkelijk aan de binnenkant isoleren. Op deze manier isoleren levert goede tot zeer goede isolatie op. De materiaalkosten zijn niet hoog en het levert veel comfort en energiebesparing op. Een klus die je redelijk makkelijk zelf kunt klaren.

BUITENDAK-ISOLATIE

Je dak laten isoleren van de buitenkant levert het meeste comfort en energiebesparing op. Dit is geen eenvoudig klusje en is duurder dan de andere varianten van dakisolatie. Maar als jouw dak of dakpannen toch aan vervanging toe zijn, is dit juist een goed moment om te isoleren.

Op dit moment is er in de gemeenten Maasdriel, Tiel, Buren, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Waal een extra subsidie voor het isoleren van je woning (de NIP-subsidie). En in de gemeente Neder-Betuwe is er nog een extra subsidie (de NBVK-subsidie). Deze kun je gebruiken bovenop de landelijke ISDE-subsidie.

ZIJN ZONNEPANELEN FINANCIËEL NOG AANTREKKELIJK?

Ja, nog steeds. Er doen weliswaar veel verhalen de ronde dat zonnepanelen financieel niet meer aantrekkelijk zijn. Dit komt door een aantal ontwikkelingen:

Ons elektriciteitsnet raakt steeds voller waardoor je de stroom die jij te veel hebt opgewekt, niet meer altijd terug kunt leveren. En je daar dus ook geen geld meer voor krijgt. Dit is echter veel meer uitzondering dan regel.

Daarnaast is er op termijn sprake van afschaffing van de aantrekkelijke salderingsregeling en betaal je nu kosten voor teruglevering.

Toch loont het nog steeds om zonnepanelen aan te schaffen. Het is rendabeler dan je spaarrekening of diverse beleggingsproducten. En natuurlijk kun je zoveel mogelijk je energieverbruik afstemmen op je eigen opwek. Schijnt de zon? Draai dan juist je was of afwas!

Je kent ons misschien niet,
maar wij werken voor jou!

Wij zijn Omgevingsdienst Rivierenland en zorgen ervoor dat jouw omgeving gezond, veiling én duurzaam blijft. Dit doen we samen met de gemeenten en de provincie. Wij verlenen vergunningen en houden toezicht op het gebied van milieu en bouw. Zo zorgen wij ervoor dat jij hier fijn kunt wonen, werken en genieten.

Wat doen wij voor energiebesparing en duurzaamheid?

- **Energie besparen bij bedrijven:** We helpen bedrijven bij het nemen van energiebesparende maatregelen. We zijn al bij 1250 bedrijven langs geweest om mee te kijken naar energiebesparing.
- **Netcongestie:** Wij zoeken samen met bedrijven, gemeenten en provincie naar oplossingen voor de druk op het elektriciteitsnetwerk.
- **Zonnepanelen op bedrijfsdaken:** Samen met gemeente Buren zijn we bezig om meer zonnepanelen op bedrijfsgebouwen te krijgen. Zo helpen we bedrijven duurzamer te worden én besparen ze kosten!

- **De energie- en warmtetransitie:** Wij hebben lokale kennis van onze directe omgeving. Dit kunnen wij gebruiken bij vragen over toekomstige warmtesystemen.
- **Energieopslag:** Wij hebben verstand van veilige en niet veilige energieopslagsystemen. Door vergunningverlening en toezicht zorgen wij voor een duurzame en veilige situatie.
- **Datagericht werken:** Wij verzamelen gegevens over bedrijven, duurzaamheid en energie. Deze informatie kunnen wij inzetten om in de toekomst bij te dragen aan energiebesparing en duurzaamheid.

Dus, ook al zie je ons misschien niet elke dag, we zijn er wel. We werken hard aan een duurzame en toekomstbestendige regio Rivierenland. Wil je meer weten over wat wij doen? Bezoek onze website www.odrivierenland.nl, neem contact met ons op of blijf op de hoogte via onze LinkedIn pagina!

Doe je mee? Hergebruik = minder afval

Iedere dag vind je in onze kringloopwinkel de mooiste tweedehandsspullen.

Uitgekeken op je spullen?

Zijn ze onbeschadigd, schoon en verkoopbaar? Doneer ze aan 2Switch, wij geven deze spullen een tweede kans. Zo verklein je meteen de afvalberg. Meubels halen we gratis op: maak een ophaalafpraak via 0900 - 0205.

Huis leeg en bezemschoon?

Ontdek ook onze inboedelservice! Met grote zorg verhuizen, herbruiken en recycelen wij. Dat doen we voor een scherpe prijs.

2Switch Tiel
Buitenbolkweg 2a

7 dagen per week open

Meer info? Scan de qr-code of ga naar www.2switch.nl/tiel

 lingecollege

Samen ontdekken

KOM BIJ ONS KLIJKEN

Voorlichtingsavond 'over het Lingecollege'

📅 Dinsdag 10 december: 19.30 - 21.00 uur
📍 Lyceum, Heiligestraat 78, Tiel

📅 Woensdag 11 december: 19.30 - 21.00 uur
📍 Mavo, Tielerwaardlaan 1, Tiel

Praktijkonderwijs en beroepscollege verzorgen deze voorlichting tijdens het Open Huis op 22 januari.

Open Huis

📅 Woensdag 22 januari: 17.30 - 20.30 uur
📍 Alle locaties van het Lingecollege

Ouder- & kindmiddag groep 8 leerlingen en ouders

📅 Woensdag 12 en 19 maart: 14.30 - 16.00 uur
📍 Alle locaties van het Lingecollege

Aanmeldweek Voortgezet Onderwijs

📅 25 t/m 31 maart
📍 Online en op alle locaties van het Lingecollege

KIDSday (Kijken In De School) groep 7 leerlingen

📅 Woensdag 4 juni: 14.30 - 16.00 uur
📍 Alle locaties van het Lingecollege

Linge Award 2025

📅 Vrijdag 6 juni: 10.00 uur voor basisscholen
20.00 uur voor het grote publiek
📍 Schouwburg & Filmtheater Agnietenhof, Tiel

Kennismaking brugklasleerlingen

📅 Woensdag 25 juni: 14.30 - 16.00 uur voor leerlingen
19.30 - 21.00 uur voor ouder(s)/verzorger(s)
📍 Alle locaties van het Lingecollege

TIPS VOOR EEN DUURZAME LEEFSTIJL

Energie besparen en groener leven. Er komt best veel op je af. Maar met kleine en simpele veranderingen kun je al een groot verschil maken. Deze veranderingen kun je makkelijk doorvoeren in je dagelijks leven zonder dat het altijd veel geld kost. Met deze praktische en betaalbare tips helpen we je op weg. Zo maken we er samen iets leuks van!

LOS DE WOORDZOEKER OP EN WIN EEN MOOIE PRIJS! DOE JE OOK MEE?

Streep de woorden weg. Dit kan in alle richtingen: horizontaal, verticaal en diagonaal. Van links naar rechts, van boven naar onder en andersom. De overgebleven letters vormen een zin. Stuur deze zin uiterlijk zondag 16 november in. Dit doe je door de QR-code op deze pagina te scannen of ga naar www.resrivierenland.nl/antwoord.

Onder de inzenders verloten we 3 keer een woningopname met warmtescan en gratis begeleiding naar uitvoering ter waarde van maar liefst € 449,-. Deze prijs is mede mogelijk gemaakt door WoonWijzerWinkel Rivierenland in Tiel.

De loting voor de prijs is op maandag 17 november. De 3 winnaars ontvangen via de mail persoonlijk bericht. In de RES nieuwsbrief van november noemen we ook de winnaars.

VEEL SUCCES!

S	A	M	T	E	N	W	A	A	R	D	G	A	S	
E	R	T	S	D	L	E	D	L	A	M	P	E	E	
K	E	E	U	U	S	U	B	S	I	D	I	E	I	
N	A	E	W	U	L	A	A	K	O	L	A	E	T	
N	E	N	E	R	G	I	E	L	O	K	E	T	S	
E	K	A	B	Z	N	E	E	F	R	E	N	M	E	
L	I	J	L	U	A	D	U	R	I	N	E	O	R	G
O	L	P	E	A	U	O	R	Z	G	A	S	A	N	
M	R	M	I	M	T	S	A	L	G	R	H	W	O	
D	U	E	L	A	B	E	S	P	A	R	E	N	C	
N	U	R	I	E	I	S	O	L	E	R	E	N	T	
I	T	D	M	G	N	I	L	C	Y	C	E	R	E	
W	A	R	M	T	E	P	O	M	P	G	I	O	N	
R	N	N	E	L	E	N	A	P	E	N	N	O	Z	

ZOEK DEZE WOORDEN IN DE WOORDZOEKER:

- aardgas
- besparen
- duurzaam
- energie
- energieloket
- groen
- HRglas
- isoleren
- ledlamp
- lokaal
- milieubewust
- natuurlijk
- netcongestie
- planeet
- radiatorfolie
- recycling
- RES
- subsidie
- warmte
- warmtepomp
- windmolen
- zonnepanelen

Foto: Kees Beekmans VRBLD - beeldbewerking: Betuwewind

Van windkracht naar daadkracht

Je kent Betuwewind misschien als 'die coöperatie van de windmolens'. Maar wat begon met twee windparken, is inmiddels veel meer dan dat. Onze coöperatie is nu een brede beweging met zeven molens, een snellaadplein, een voedselbos en andere projecten op het gebied van duurzame energie en biologische landbouw.

Ondertussen werken we ook hard aan onze eigen, lokale energiegemeenschap: zelf stroom opwekken en gebruiken tegen een lokaal tarief voor iedereen!

Verder geeft ons Duurzaamheidsfonds aan ruim dertig projecten in de regio een financiële bijdrage. Aan Energie-Vitaal bijvoorbeeld. Zij geven mensen die moeite hebben om de energierekening te betalen een steuntje in de rug. Zodat iedereen kan meedoen in de energietransitie. Zo zie je maar wat een beetje wind en veel inzet kan opleveren: een duurzame Betuwe. Voor ons allemaal.

Doe je mee? Kijk op Betuwewind.nl.

Betuwewind
Iedereen wint!

Meer weten over
onze eigen
energiegemeenschap?

